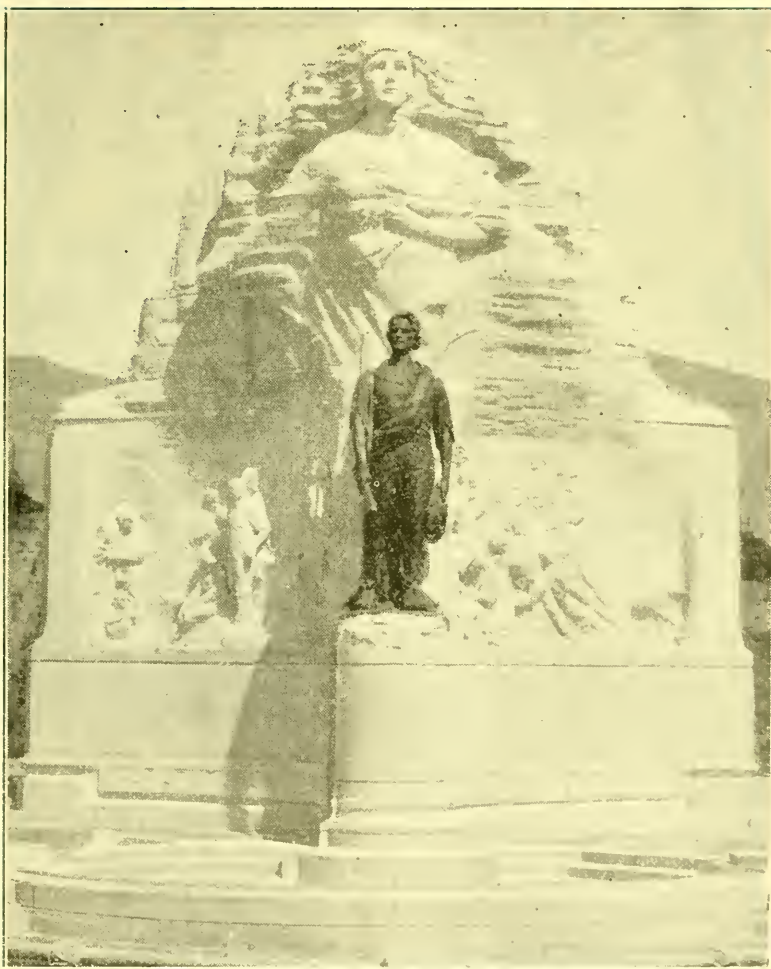

De Ster

Het Mormoonsch Bataljon-Monument

Zie blz. 341

---

1 October 1938

DE STER

van

De Heiligen der Laatste Dagen

43e Jaargang

—

No. 19

»De Ster« van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in Nederland verschijnt tweemaal per maand.

Abonnementsprijs: f0.50 per drie maanden, f1.— per half jaar en f2.— per jaar.

Gironummer 240615

Laan van Poot 292 · Den Haag

FRANKLIN J. MURDOCK
Redacteur

HARRY KRANENDONK
Assistent

JOHANNA A. RIET
Assistente

INHOUD

	Blz.
KENNIS EN WIJSHEID . . . . . door Dr. John A. Widtsoe	335
J. GOLDEN KIMBALL HEENEGGAAN . door Harry Kranendonk	329
VAN DE REDACTIE:	
DE REIZIGER EN DE TEMPEL DER WIJSHEID.	340
DE BELOFTE . . . . . door Blanche Sego	342
EEN KORTE BESCHRIJVING VAN DE STAD LEIDEN	344
ONZE VRAGENHOEK	345
ZENDINGSPRESIDENTEN DER EUROPEESCHE ZENDINGEN .	346
GEBEURTENISSEN IN DE ZENDING	347

CUNARD WHITE STAR

Expresdienst naar

AMERIKA

Grootste Passagiers-stoomschepen

Wekelijks meerdere afvaarten

Vraagt inlichtingen en passagertarieven bij de

ANGLO - CONTINENTALE TRANSPORT MIJ.

Meent 83 — Rotterdam

Telefoon 51189

WIJ LEVEREN ALLE SOORTEN DRUKWERK

- VERLOVINGSKAARTJES
- HUWELIJKSBRIEVEN
- GEBOORTEKAARTJES
- ROUWKAARTEN enz. enz.

Vraagt monsters en
PRIJSOPGAAF

N.V. Drukkerij »Laboremus«

Langebrug 107, Leiden

Telefoon 950 — Giro 79376

KENNIS EN WIJSHEID

door Dr. JOHN A. WIDTSOE

van den Raad der Twaalven

HONDERD JAAR geleden streed de Kerk, welke toen in Ohio en Missouri gevestigd was, om haar leven. Het jaar 1838 was een noodlottig jaar. Vervolging woedde, totdat den menschen alle moed ontzong; vertrouwde leden der Kerk met hooge ambten wendden zich van de Kerk af en

Het was een jaar van zorg, maar eveneens van vreugde.

Wellicht was het voorval, hetwelk in dat kommervolle jaar het meeste verdriet bracht, het verlies van Oliver Cowdery en David Whitmer voor de Kerk — twee van de drie oorspronkelijke getuigen van het *Boek van Mormon*, mannen, die door de Kerk zeer werden geëerd. Oliver Cowdery werd van de Kerk afgesneden en bleef vele jaren buiten de Kerk, liever dan zijn fout te bekennen en zich te bekeeren. David Whitmer trok zich liever vanuit de Kerk terug, dan te moeten worden verhoord op de vele aanklachten tegen hem. De afwezigheid vanuit de raden der Kerk van deze goede mannen, die door de hemelen zoo glorieus waren gezegend, werd door alle leden diep betreurd.

Ofschoon deze mannen niet langer leden der Kerk waren, hielden zij toch steeds vast aan de waarheid van hun getuigenis, zooals in het *Boek van Mormon* te vinden, en aan hun geloof in de goddelijkheid van de aan Joseph Smith, den profeet, gegeven openbaringen. Bovendien betrad Oliver Cowdery na enkele jaren weder nederig de wateren des doops en was op weg om met David Whitmer te pleiten voor zijn terugkeer tot de Kerk, toen de dood hem overviel. Beiden bevestigden met hun laatsten ademtucht de waarheid van hun getuigenis aangaande des Heeren werk in deze laatste dagen. Hun kennis aan-

Dr. John A. Widtsoe

verriedden in sommige gevallen hun broederen. Doch tezelfder tijd werden edele geesten gevonden om de opengekomen plaatsen in te nemen; twee mannen werden toen tot het apostelschap geroepen, later tot het Presidentschap der Kerk; ongeëvenaarde daden van heldhaftigheid werden door de Priesterschap verricht; openbaringen van wonderlijke waarde werden door de Kerk ontvangen.

gaande de waarheid van het herstellde Evangelie verliet hen niet.

Natuurlijk rijst de vraag: Hoe konden deze mannen, hoewel beiden engelenbezoek hadden ontvangen voor de platen, waarvan het *Boek van Mormon* werd vertaald en deze platen zelf hadden gezien, terwijl een hunner daarnaast bevoorrecht werd om met hemelsche wezens, Johannes den Dooper, Petrus, Jakobus en Johannes te spreken — hoe konden deze mannen zichzelf zoo buiten de Kerk houden? Zij bezaten een kennis boven die van andere menschen van de waarheid en goddelijkheid der gebeurtenissen, welke leidden tot de organisatie van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der laatste dagen.

Het antwoord op de vraag is eenvoudig, door allen juist begrepen. Deze broeders gebruikten hun kennis niet in overeenstemming met de orde van de Kerk, zooals in de openbaringen van God weergegeven. Dat is, ze betraden verboden paden; zij gehoorzaamden de geboden des Heeren niet. De handelingen in hun leven kwamen niet overeen met hun kennis.

Dit historisch voorval in de Kerk is bewijs van het feit, dat kennis alleen het menschdom geen geluk kan en zal verzekeren, of een persoon tot zaligheid zal brengen. Indien verder bewijs voor de ontoereikendheid van louter kennis noodig is, mogen wij de aandacht vestigen op het groote aantal mannen, met groot intellectueel succes, die uit oorzaak van hun misdadige handelingen in de gevangenissen der wereld te vinden zijn. Kennis kan het pad tot het booze zijn, wanneer niet toegepast, zooals door

het Evangelieplan omschreven.

Ons wordt geboden om kennis te zoeken; de Heere heeft eveneens gezegd, dat „het onmogelijk is in onwetendheid zalig te worden“ en dat „indien een persoon meer kennis en intelligentie in dit leven verkrijgt door zijn ijver en gehoorzaamheid dan een ander, hij in de komende wereld zooveel meer vooruit zal zijn“. Het is echter eveneens waar, dat het verkrijgen van kennis slechts de eerste noodzakelijke stap in het progressieve leven is. Kennis moet worden verkregen en door een juist gebruik worden levend gemaakt.

Deze leer wordt in de Heilige Schrift duidelijk gemaakt. Onder de vele groote waarheden, aan den profeet Joseph Smith geopenbaard, wordt geen door de Kerk meer geliefd dan „de heerlijkheid Gods is intelligentie“. Het woord intelligentie, zooals in de spreektaal gebruikt, beteekent gewilligheid tot leeren, vlugheid van verstand. Zijn hoogere Evangeliebetekenis is diepzinniger. De intelligente mensch is hij, die kennis zoekt en ze volgens het plan des Heeren voor het menschelijk welzijn gebruikt. Dit wordt weergegeven in de openbaring, waaraan de genoemde passage is ontleend, want de geheele zin luidt: „De heerlijkheid God's is intelligentie, of met andere woorden licht en waarheid“. Wanneer de menschen het licht volgen, zal hun kennis immer welbestede zijn.

Intelligentie wordt dus dan een andere benaming voor wijsheid. Rekenkundig zouden wij kunnen zeggen dat kennis plus de juiste toepassing van kennis gelijk is aan intelligentie of wijsheid. In dezen zin wordt intelligentie het einddoel

van een succesvol leven. Kennis is een der middelen, waardoor zulke intelligentie wordt verkregen; het gebruik van kennis is even belangrijk, want het geeft kennis, leven en leiding. Het geheel staat veel gelijk met geloof en bekeering — het een is niet volmaakt zonder het ander. Wanneer geloof door bekeering actief wordt, rijst de mensch tot zijn goddelijke bestemming. Geloof zelf, gebouwd op menschelijke ervaringen, in overeenstemming met God's wil, is slechts een soort hoogere intelligentie. Daarom gebeurt het zoo vaak dat een persoon met beperkte kennis, die ernstig en gebedsvol de wet gehoorzaamt, zich tot een hoogere intelligentie of wijsheid verheft dan een met een uitgebreide Evangelie-geleerdheid, die zijn dagelijksch leven niet inricht naar de vereischten van het Evangelie. Gehoorzaamheid aan de wet is een kenteeken van intelligentie.

De voorrang van wijsheid in het voorzien in de dringende behoeften van menschen en naties, is door alle eeuwen heen erkend. Het was Salomo, het jonge kind van Israel, die wijsheid en kennis verkoos boven alle hem door den Heere aangeboden gaven en op zijn beurt buitenmate werd gezegend. Het was de uitspraak van den apostel Jakobus aangaande gebrek aan wijsheid, welke den jongen Joseph naar het bosch leidde, waar hij zijn eerste groote visioen ontving. Temidden van de door de menschen gestichte verwarring en verschrikking heeft de wereld het meest van alles wijsheid noodig. De mensch is rijk aan kennis, welke alle vroegere be-deelingen der aarde overtreft.

Hij heeft de machten der natuur in handen, totdat ze aan elk zijner wenschen en grillen onderdanig zijn. Doch hij gebruikt zijn nieuw-verkregen kennis even snel om te verwoesten als om op te bouwen. Dat is geen intelligentie, dat is onwijsheid. Zou de wereld besluiten om wijsheid te zoeken wanneer ze kennis verkreeg, dan zou de lang verwachte, verlangde dageraad van vrede spoedig in het Oosten verrijzen.

Deze gedachte kan op iederen plicht en taak van ons worden toegepast. Hij, die de noodzakelijkheid en waarde van gebed kent en zich dan niet met God in verbinding stelt, is onverstandig en in die mate niet intelligent. Wie het Woord van Wijsheid leert en het niet in praktijk brengt, behoort tot dezelfde klasse. De man, die geen tiende van zijn inkomen kan afstaan aan den Heere, is onverstandig en in Evangeliezin niet intelligent. Onder goddelijke inspiratie is een groot voorzorgsplan der Kerk tot stand gekomen. Deze waardige beweging, welke onder ons zal blijven, niet ondersteunen geeft blijk van gebrek aan doorzicht om de kennis in daden om te zetten — dat is onwijsheid. Zoo is het met ieder ander Evangelie-vereischte. Dit beginsel brengt de Kerk er toe, groote offers te maken tot instandhouding van het onderwijssysteem, haar hulporganisaties, haar Priesterschapsorganisaties, zoodat de kennis, opgedaan in de scholen van het land, door doelbewust gebruik in het menschelijk leven actief kan worden toegepast tot des Heeren groote zaligheidsplan, het eenige

plan, hetwelk tot eeuwige menschelijke vreugde leidt.

Een sombere gedachte gaat met deze leer gepaard. Kennis bezitten en ze niet benutten of onjuist gebruiken, is zonde. De fout van den menschelijken wil om geen gehoorzaamheid te betoonen aan God's wet, is niet alleen niet intelligent en onverstandig, het is zondig. Op zekere keer zeide de Heere tot de Kerk door den profeet der laatste dagen: „Er zijn velen onder u, die verordineerd zijn geworden, welke Ik geroepen heb, doch weinige van hen heb Ik verkozen. Zij, die niet verkozen zijn, hebben een grievende zonde tegen Mij gezondigd, dat zij des middags in de duisternis wandelen”. Oliver Cowdery en David Whitmer waren in den middag van kennis, toch wandelden zij in duisternis. Wijsheid had hen verlaten. Daarom waren zij in zonde. Zoo kan een elk mensch zijn oogen in het volle zonlicht sluiten en in duisternis wandelen en zonde voor God bedrijven. De naties der aarde, aangedaan met kennis, wandelen in het volle licht van een Evangeliebedeeling in duisternis. Daarom is de bezoldiging der zonde de hunne. Hun oorlogen en voornemen zijn zondig voor den Heere en straf zal volgen, totdat zij hun oogen voor het licht openen.

De goddelijke waarschuwing is gegeven: „Indien gij Mijn geboden niet onderhoudt, zal de liefde van den Vader niet met u verblijven, daarom zult gij in

duisternis wandelen”. Gehoorzaamheid aan de wet leidt tot intelligentie en wijsheid en bevrijdt de menschen van duisternis en den aanval van zonde.

De Heiligen der laatste dagen, die de grootere kennis hebben ontvangen, zijn onder zwaardere veroordeeling, indien zij hun leven niet volgens de geopenbaarde wet inrichten. Bovendien is onze verantwoordelijkheid niet voor onszelf alleen, maar voor het gansche menschelijk geslacht. Intelligentie moet alles beheerschen wat wij doen, hoe kunnen wij anders onze bestemming bereiken, waarvan in vroegere dagen zoo duidelijk werd gesproken: „Ik zal u tot een zegen van vele volken stellen”.

De vreugdevolle levensstrijd moet, indien wij waarlijk op geluk hopen, het leiden van een leven vol kennis zijn, gebruikt zooals de Heere dat verlangt, met intelligentie en wijsheid. Ieder verstandig persoon zal zichzelf voor iedere handeling afvragen: Komt dat met de wet van God overeen? en aan het einde van elken dag: Heb ik intelligent geleefd en wijsheid tot mijn gids gekozen? Dan zullen wij in het volle licht duidelijk het pad en een einddoel zien en de angsten en smarten der duisternis vermijden.

Moge de Heere ons helpen zoo te leven, dat wij in den vollen middag van het Evangelielicht nimmer in duisternis zullen wandelen, doch met wijsheid onze levensplichten waarnemen.

* * *

LAAT ONS niet bidden om een lichten last, doch om een sterken rug. — Theodore Roosevelt.

J. GOLDEN KIMBALL HEENGEGAAN

PRESIDENT J. Golden Kimball, president van den Eersten Raad van Zeventigers, kwam op 2 September j.l. door een auto-ongeval nabij Reno, Nevada (Ver. Staten) om het leven. Dit bericht van Pres. Kimball's heengaan veroorzaakte de Kerk en haar leden een schok. Hij was 85 jaar en de oudste der Algemeene

Autoriteiten der Kerk. Hij werd 9 Juni 1853 in Salt Lake City, Utah, geboren, en was de zoon van Heber C. Kimball, die in de Mormoonsche geschiedenis zulk een voornamerolspeelde, en Christeen Golden.

Broeder Kimball ontving zijn eerste onderwijs onder de zorgzame leiding van zijn vader en het was hem in de eerste jaren van zijn leven toegestaan om de gezelschappen van President Brigham Young te vergezellen bij hun bezoeken aan de nederzettingen der Heiligen. Zijn vader stierf in 1868 en daar hij de oudste van het gezin was, moest hij ongelukkigerwijze en zeer tegen den wil van zijn moeder de spannen drijven, die het hout uit de bergen haalden, erts uit de mijnen, enz. Er werd in die dagen bij het jonge volk nog niet den nadruk op gelegd, een beroep van welk soort dan ook te volgen en ondanks de pogingen van zijn moeder om hem aan beter werk te helpen, mocht zulks niet gelukken. Van den tijd van zijns vaders dood af tot aan het najaar van 1881

was hij geheel zonder leiding en zoo vrij als een vogel in de lucht; er werd geen hand naar hem uitgestoken om hem in de voetstapen van zijn vader te leiden, tot dat de man van God, Karl G. Maeser, door den Geest des Heeren tot de kleine afgelegene nederzetting werd geleid, welke hoofdzakelijk bestond uit elf van Heber C. Kimball's zoons en hun gezinnen. Het resultaat van dit bezoek was, dat broeder Kimball en zijn broeder twee jaar de Brigham Young Academie bezochten. In 1883 werd President Kimball door Pres. John Taylor geroepen om een zending in de Zuidelijke Staten te vervullen. Bij zijn aankomst werd hij door Pres. Brigham H. Roberts aangewezen om in Virginia te arbeiden. Na een jaar zendingswerk werd hij als zendingssecretaris aangesteld. In 1891 werd hij door Pres. Wilford aangesteld als president der zending. Na dit ambt drie jaar te hebben waargenomen, werd hij door zijn broeder opgevolgd.

In 1892 werd broeder Kimball ter zijde gezet als een der Eerste Presidenten der Zeventigers en na den dood van Brigham H. Roberts werd hij senior president van den Eersten Raad van Zeventigers. Zijn geheele leven was er een van dienstbetoon jegens zijn God en Kerk. Zijn humor was onovertroffen.

Heiligen en vrienden over de gansche wereld betreuren het heengaan van een hunner leiders.

Harry Kranendonk.

1 OCTOBER 1938

VAN DE REDACTIE

DE REIZIGER EN DE TEMPEL DER WIJSHEID

Z EER VELE jaren geleden beklom een reiziger, reeds uitgeput door den tocht, het laatste gedeelte van een ongebaanden weg, die naar den top van een hoogen berg voerde. Er was een tempel op dien berg en de reiziger had een gelofte gedaan, dat hij dien bezoeken zou voor zijn dood. Hij wist dat de reis lang en de weg moeilijk was. Het was hem bekend, dat deze berg het moeilijkst te bestijgen was van de keten, welke den naam van „de Idealen” droeg. Maar hij had een hart vol vaste hoop en een zekeren voet. Alle begrip van tijd had hij verloren, maar nooit verloor hij het gevoel van hoop.

„Zelfs al mocht ik bezwijmd neerzinken aan den kant van den weg” zei hij tot zichzelf, „en niet in staat zijn den top te bereiken, dan is het toch reeds van eenige waarde om op den weg te zijn, welke leidt tot de hooge Idealen.” Zoo troostte hij zich, wanneer hij vermoeid was. En al was het ook een schrale troost, hij gaf den moed niet op.

En nu had hij den tempel bereikt.

Hij belde en een oude man met wit haar maakte de poort open. Droevig glimlachte hij, toen hij den reiziger zag en mompelde: „Toch weer een. Wat zou dat toch te beteekenen hebben?” De reiziger hoorde niet wat hij mompelde. — „Oude man” zei hij, „zeg mij, ben ik eindelijk gekomen aan den wonderlijken Tempel der

Wijsheid? Mijn geheele leven door heb ik gereisd om naar hier te komen. Het is echter een vermoeiend werk, op te stijgen tot de Idealen.”

De oude man raakte den arm van den reiziger aan. — „Luister,” zei hij zacht, „dit is niet de Tempel der Wijsheid en de Idealen zijn geen bergketen, ze zijn een uitgestrekte vlakte en de Tempel der Wijsheid staat in het midden. Ge hebt den verkeerden weg genomen. Arme reiziger!”

Het licht in de oogen van den reiziger werd flauwer. De hoop stierf in zijn hart. En hij werd oud en gebrekkig, zwaar leunde hij op zijn staf.

„Kan men hier rusten?” vroeg hij vermoeid. — „Neen.” — „Is er aan de andere zijde van den berg een weg naar beneden?” — „Neen.” — „Hoe worden deze bergen genoemd?” — „Ze hebben geen naam.” — En de tempel; hoe noemt gij den tempel?” — „Die heeft ook geen naam.” — „Dan zal ik hem den tempel der gebroken harten noemen” zei de reiziger. En hij keerde om en ging heen. Maar de oude man met het witte haar volgde hem. — „Broeder” zei hij „ge zijt niet de eerste, die hier komt, maar het zou kunnen gebeuren dat gij de laatste waart. Ga terug naar de vlakte en vertel den bewoners daarvan, dat de Tempel der ware Wijsheid in hun midden is; ieder, die het verlangt, mag daar binnentreden; de poort is zelfs niet gesloten. De tempel

is altijd in de vlakke geweest, in het hart van het leven, van het werk en der dagelijksche beslommeringen. De wijsgeer mag er binnengaan en de steenenbikker. Iederen dag van uw leven moet ge er zijn voorbijgegaan, het is een eenvoudig, eerbiedwaardig gebouw en lijkt volstrekt niet op uw beroemde kathedralen." — „Ik heb de kinderen er bij zien spelen", zei de reiziger, „en toen ik een kind was, speelde ik er zelf ook. Ah! indien ik het geweten had! Maar wat gebeurd is, is voorbij."

Hij wilde rusten op een steen, maar de oude man met het witte haar waarschuwde hem. — „Rust niet uit," zei hij, „als ge hier eens rust, zult ge niet meer kunnen opstaan. Indien ge eenmaal rust, zult ge gevoelen hoe vermoeid ge zijt." — „Ik verlang niet verder te gaan" zei de reiziger. „Mijn reis is volbracht, het moge al in de verkeerde richting zijn geweest, maar het is gebeurd." — „Neen, blijf hier niet langer," zei de oude man op overredenden toon, „hoevel uw eigen hart is gebroken, kunt gij misschien anderen daarvoor bewaren. Ge kunt hen, die ge op uw weg ontmoeten zult,

doen terugkeeren. Zij, die van plan zijn in deze richting te vertrekken, kunt ge er opmerkzaam op maken, hoe dwaas het is om te veronderstellen dat de Tempel der ware Wijsheid op een verlaten en gevaarlijken berg ligt. Zeg hun, dat al schijnt God hard, Hij het toch in het geheel niet is. Zeg hun, dat de Idealen geen bergketen zijn, maar hun eigen vlakten, waar hun groote steden zijn gebouwd en waar het koren groeit, waar mannen en vrouwen hard werken, soms in smart en dan weer in vreugde." — „Ik zal gaan" zei de reiziger en hij vertrok. Maar hij was oud en vermoeid; de reis was lang en het is altijd moeilijker voor iemand om op zijn schreden terug te komen, dan om voor het eerst een weg af te leggen. Het stijgen, bezield met alle kracht en hoop, was reeds moeilijk genoeg geweest; het dalen, met geen kracht en hoop om hem te helpen, was bijna onmogelijk.

Dus was het niet waarschijnlijk, dat de reiziger de vlakke zou bereiken. Maar of hij die al dan niet bereikte, hij had in ieder geval de reis ondernomen. En dat doen niet veel reizigers.

Uit: *Ships that pass in the night.*

* * *

BIJ DE VOORPAGINA

Een monument voor een leger soldaten, dat meer dan 3.000 K.M. aflegde over ongebaande, onherbergzame oorden, toen het land riep, staat op de voorpagina van *de Ster* afgebeeld. Het is het Mormoonsch Bataljon-monument, nabij het Utah Staats-Capitool in Salt Lake City, Utah, opgericht. In 1846, toen de Heiligen der laatste dagen vanuit hun tehuizen werden verdreven, werd een oproep gedaan voor 500 vrijwilligers in het leger der Ver. Staten in den oorlog tegen Mexico. President Brigham Young beloofde het bataljon, dat hun niet zou worden gevraagd om menschenlijk bloed te vergieten. Zijn belofte werd letterlijk vervuld. „Een dergelijke marsch is in de geschiedenis niet te vinden."

DE BELOFTE

door *Blanche Sego*

ELEANOR MARTIN opende haar armoedig beursje en stopte er een vijf-dollar biljet in, terwijl zij haar werkgever dankte en den winkel verliet.

Het was haar verdiende loon voor de enkele dagen, die ze als hulp in de kleine dorpskruidenierszaak had doorgebracht tijdens de groote drukte van den uitverkoop. Met fier opgeheven hoofd liep ze langzaam het trottoir af.

Welken winkel zou ze voor haar voorgenomen inkoopen kiezen? Ze liep na te denken. Benton links van de straat had niet de soort schoenen, die ze graag voor de tweelingen wilde hebben; maar misschien hadden ze wel die schattige sokjes met rose streepjes, die zoo lief bij de schoentjes zouden passen.

Ze zou maar eens naar Burlock gaan. Daar zouden ze beiden wel hebben — toen schoot haar plotseling wat in de gedachten en ze bleef bij de deur staan, zwak en beschaamd. De tiende! Ten eerste vijftig cents van die vijf dollar; dan vier dollar voor de veertig, die Dewey in het voorjaar had verdiend. Ze hadden het betalen van de tiende uitgesteld, denkend, dat ze later wat meer zouden verdienen.

Dewey had ook willen wachten. Hij was nu twee weken al weg op zoek naar werk. De laatsten brief, dien ze van hem ontving, was zoo vol hopeloosheid en bitterheid, dat ze er uren om had geweend en ernstig had gebeden, dat hij spoedig geluk mocht hebben met werkzoeken.

Er was nauwelijks genoeg bloem in huis om nog brood te bakken. Waar moest ze het vandaan halen? Als ze deze vijf dollar gebruikte, zou ze er bloem voor koopen en ook de kleertjes voor de tweelingen.

Maar terwijl ze zoo stond te denken, kwam er een andere gedachte in haar op. Als een aanklacht kwamen de woorden in haar op: „Zal een mensch God berooven? Maar gij berooft Mij, en zegt: Waarin berooven wij U? In de tienden en het hefoffer.”

Toen kwam de belofte, welke op deze woorden volgde, in haar op. De belofte van den Heere, dat voor hen, die hun tienden en vastenoffer zouden betalen, Hij de vensteren des hemels zou openen en hun zegen afgieten, zoodat er geen schuren genoeg wezen zouden.

Eleanor's gezicht klaarde op. Zij had haar besluit gemaakt. Zelfs al zou ze niet meer dan vijftig cents van haar verdienste overhouden, ze zou haar tiende betalen.

De vijftig cents waren meer dan voldoende voor het koopen van de sokjes en ze dacht wel, dat ze de schoentjes van de kinderen zwart kon maken, zoodat ze nog een poosje mee konden.

Met lichten tred haastte ze zich naar het huis van bisschop Hadley, verlangend om te betalen, voor de verleiding te sterk werd voor den volgenden vastendag.

De bisschop was thuis. Hij vroeg vriendelijk naar haar gezondheid en die van haar gezin en voegde

er later aan toe, dat hij hoopte, dat hun toestand beter zou worden.

Het lag op haar lippen om hem de waarheid te zeggen; ze had nog maar twee of drie handen vol bloem in huis; de tweelingen hadden kleertjes noodig en zelfs nu liep haar man in een naburige stad hongerig en moe en troosteloos op straat.

Ze perste echter de lippen open en zweeg. Ze zouden het nog eens probeeren, alvorens den bisschop om hulp te vragen.

Toen hij de kwitantie uitschreef, merkte bisschop Hadley op: „Ik ben blij, dat er meer tiende binnenkomt. Onze gemeente is ver achter met tienden en vastoffers en velen onzer leden hebben hulp noodig, en het is vaak zoo moeilijk, die te geven. Ik ben blij, dat de toestand wat beter wordt.”

Weder kwam het schaamtegevoel over Eleanor. Waar had ze aan gedacht? Natuurlijk moest ze haar laatste vijftig cent geven als vastoffer. Ze kon zich niet herinneren, het geheele jaar ook maar eenmaal vastoffer te hebben betaald.

Vlug gaf ze hem het geld. „Hier is ons vastoffer voor de maand, bisschop Hadley. Ik zal missschien niet in de gelegenheid zijn, de volgende vastenvergadering bij te wonen en daarom geef ik het u nu maar.”

Terwijl ze hem dankte voor de kwitantie, begaf ze zich naar huis, bewust van een zoeten vrede en kalmte, welke over haar veronturste ziel was gekomen.

De tweelingen moesten hun kapotte schoentjes en kousjes nog maar een poosje dragen, doch dat gaf toch eigenlijk niet. Zij, Eleanor Martin, had haar plicht gedaan

en het weinige, wat zij had gegeven, kon wellicht een arme familie helpen, die het nog harder noodig had dan zij.

Dien avond, nadat ze haar kleintjes goedennacht had gekust en hen over de blonde krullen streek, knielde ze aan hun bedje neer en bad, dat ze allen de nooddriftigheden van het leven mochten ontvangen en immer getrouw zouden blijven.

Twee dagen later ontving Eleanor een brief van haar man. Hoe verschillend was die van den vorigen! Na dagen om werk te hebben geloopt, was hij in kennis gekomen met een knappen jongeman die, zooals hij later vernam, leider was van een groote firma daar in de stad. Na de geschiedenis van haar man te hebben aangehoord en referenties aangaande hem te hebben ontvangen, had de jongeman hem werk gegeven, waarvoor goed betaald werd en dat wel eenigen tijd zou duren.

Dit was twee dagen geleden gebeurd; den avond van den dag, waarop Eleanor haar offers had gegeven.

Aan het einde van zijn brief schreef hij deze woorden: „Nu vrouwtje, zal ik je onmiddellijk wat geld kunnen zenden, daar mijn patroon me wat voorschot zal geven vanwege mijn omstandigheden. Ik wil graag, dat je daarvan onze tiende betaalt.”

Eleanor was blij, dat Dewey ten laatste ook het licht had gezien.

Terwijl ze dankbaar haar knieën boog, dankte ze Hem, Die nimmer Zijn beloften breekt, voor de groote zegeningen, welke zij beiden geestelijk en maatschappelijk hadden ontvangen:

EEN KORTE BESCHRIJVING VAN DE STAD LEIDEN

Door J. Schipaanboord Jr.

WIE DENKT, dat Leiden in de geschiedenis een onbelangrijke plaats innam of inneemt, is abuis. Integendeel, Lugdunum Batavorum, zooals bekend in den Romeinschen tijd ($\pm$ 200 j.n. Chr.) heeft tijden van welvaart en voorspoed gekend, wat wel zeer tot uiting kwam in de 17de eeuw, toen een 100.000 inwoners de stad bevolkten en de beroemde draperie, de lakenweverij, hoogtij vierde. De Lakenhal, wat nu als stads-museum ingericht is, dateert uit dien tijd en de gevel geeft nog vele voorbeelden van die mooie industrie.

Wie bezoekt Leiden zonder de Waag te gaan zien? Een monumentaal bouwwerk, waarin vroeger het koopmansbedrijf geweldige vorderingen maakte.

Maar ook moeilijkheden heeft de stad meegemaakt. De jaren 1574 en 1807 blijven onuitwischaar in de historie voortleven. Het beleg door de Spanjaarden en het ontzet in 1574 door de Watergeuzen wordt nog ieder jaar op 3 October door de burgerij gevierd, waarbij de traditioneele hutspot met klapstuk niet ontbreekt. Als belooning voor den moed, die de bevolking 131 dagen ten toon had gespreid, ontving ze een hoogeschool van Prins Willem van Oranje, die nu een wereldnaam gekregen heeft en die nog bezocht wordt door personen van vorstelijken bloede. In 1807 werd een groot deel van de stad verwoest door het springen van een kruitschip. Wat toen een ruïne geworden was is nu in een mooi park herschapen.

Veel bezienswaardigheden zijn er te vinden, zooals hofjes, oude grachten, mooie kerken (St. Pancras of Hooglandsche Kerk dateerende van 1280 en de St. Pieterskerk van 1121). In de laatste vond John Robinson zijn laatste rustplaats. Een man, die misschien onbekend is gebleven voor velen, maar aan de andere zijde van de oceaan wordt erkend als een groot man. Gehaat door de Episcopale en Roomsche Kerk in Engeland, hield hij als een echt Puriteinstand, maar bij de vervolgingen week hij uit naar Nederland, waar hij in Leiden rust vond en in de gelegenheid werd gesteld om daar als herder over zijn kudde op te treden. Al heeft hij zelf de reis niet meegemaakt, hij was de stichter van de Amerikaansche kolonie Plymouth.

Het oude Raadhuis, dat in de Renaissance stijl was opgetrokken en dateerde uit het laatst van de 16e eeuw, werd helaas in 1929 door een brand totaal verwoest, waardoor een stuk historie verloren ging.

Ook op het gebied van wetenschap en kunst heeft deze stad steeds een vooraanstaande plaats ingenomen. Wie heeft niet gehoord van Herman Boerhaave, den grooten heelmeester, die veel gepresteerd heeft en het clinisch onderwijs bevorderd heeft, waarvan hij ongetwijfeld de schepper genoemd mag worden. Wie kent niet de groote kunstenaar Rembrandt, die ons nu nog verbaasd doet staan over zijn rijke fantasie, en kleurenpracht. Schilderstukken,

(Zie vervolg op blz. 346)

ONZE VRAGENHOEK

(Door middel van onzen Vragenhoek stellen wij de lezers van *De Ster* in de gelegenheid, leering op te doen uit de beantwoording der vele vragen, welke ons steeds bereiken. Het staat een ieder vrij, zijn bijdrage aan dezen Vragenhoek te geven. Waar het niet mogelijk mocht zijn, de vragen in deze rubriek op te nemen, zullen deze per afzonderlijk schrijven worden beantwoord. - De Redactie).

* * *

1. Bent u bevreesd, dat wij niet zullen zalig worden, indien u ons niet kwam bekeeren?

Antwoord. Wij zijn niet hier om iemand zalig te maken, doch de juiste beginselen te onderwijzen, waardoor de menschen zichzelf kunnen zalig maken. Deze beginselen zijn vervat in het Evangelie van Jezus Christus, hetwelk, indien nageleefd, zaligheid zal geven den genen, die gehoorzamen. Wij gelooven dat hij, die het Evangelie in deze wereld niet aanvaardt, het te eeniger tijd in de toekomstige wereld zal aannemen, doch hoe spoediger de aanname er van, des te grooter gelegenheid tot vooruitgang.

2. Zijn Mormonen protestanten?

Antwoord. Mormonen zijn geen protestanten, omdat zij niet behooren tot de kerkengroep, welke uit een protest tegen de Katholieke Kerk haar oorsprong vond. Hun Kerk werd door openbaring opgericht, afzonderlijk gescheiden van alle bestaande kerken van den tijd, ofschoon ze gewoonlijk wordt gerangschikt onder die groote groep kerken, protestanten genaamd. Zulk een rangschikking toont aan, dat er slechts twee gedeelten in het christendom zijn — protestanten en katholieken.

3. Is de Bijbel niet het volledig Woord van God?

Antwoord. De Bijbel is niet het volledig Woord van God, want er worden daarin vele boeken genoemd, welke niet in den Bijbel te vinden zijn. Dat nog meer zou worden gegeven, kan duidelijk worden begrepen uit de boodschap van Christus aan Zijn apostelen aan het einde Zijner bediening: „Ik heb vele dingen tot u te zeggen, maar gij kunt ze niet verdragen”. (Johannes 14) Openbaring is immer een werktuig in des Heeren hand geweest tot het onderrichten van Zijn volk.

De herstelling van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der laatste dagen en de vertaling van het *Boek van Mormon* zijn moderne bewijzen, dat God wederom heeft gesproken.

Te beweren, dat de Bijbel het Woord van God is, beteekent te trachten, door de handen van den sterfelijken mensch den Schepper, den Oneindige en Almachtigen God te beperken.

4. Waarom bent u hier met uw godsdienst, terwijl wij er alreeds zooveel hebben?

Antwoord. Omdat God onze Kerk heeft geboden, om het Evangelie aan de wereld te prediken. De kerken bezitten gedeeltelijke waarheid. God wil, dat Zijn kinderen de volle waarheid hooren.

PRESIDENTEN DER EUROPEESCHE ZENDINGEN

Tijdens de eerste helft van den zomer kwamen de zendingspresidenten der Europeesche zendingen in conferentie bijeen te Kopenhagen, Denemarken. Deze conferentie werd gehouden onder leiding van president Richard R. Lyman, Europeesch zendingspresident. De conferentie, een jaarlijksch gebeuren, wordt gehouden ten einde de zendingsaangelegenheden der verschillende zendingen hier in Europa te bespreken.

Eerste rij van links n. rechts: Susan G. en Philemon M. Kelly (West-Duitschland), Amy B. en Richard R. Lyman (Europa), Gertrude R. en Mark B. Garff (Denemarken). Tweede rij van links naar rechts: Alfred C. en Ida D. Rees (Oost-Duitschland), Octave F. en Hanna M. Ursenbach (Fransche Zending), Franklin J. en Claire T. Murdock (Nederlandsche Zending), Martha S. en Wallace F. Toronto (Tsjechische Zending), Zina C. Brown (Engelsche Zending). Derde rij van links naar rechts: A. Richard en Margareth M. Peterson (Noorsche Zending), Thomas C. en Trawn B. McKay (Zwitsersche Zending), Gustive O. en Virginia B. Larson (Zweedsche Zending), Hugh B. Brown, (Engelsche Zending).

Een korte beschrijving van de stad Leiden (Vervolg van blz. 344)

waarvoor nu duizenden guldens worden betaald, terwijl ze in zijn tijd hem niet eens in staat stelden in zijn onderhoud te voorzien. Zij en vele anderen zijn de roem van Leiden.

Vroeger omringd door 7 poorten, vindt men nu nog slechts 2 daarvan terug, n.l. de Zijl- en Morschoort. Een van de mooiste grachten is wel het Rapenburg, waar men

nog de rijkdom van de oude patricierswoningen kan beschouwen. Voor een opmerkelijk wandelaar is er veel te genieten en het doet zijn gedachten terugleiden naar tijden van geluk, vrede, maar ook van woelingen en vele dingen kunnen toonen de welvaart, kunst, nijverheid, wetenschap, die vooral in Leiden zoo'n groote rol spelen.

GEBEURTENISSEN IN DE ZENDING

Ontslagen

Op 19 September j.l. werden de zendelingen Barney H. Hilton en Lynn A. Argyle eervol van hun zending ontslagen. Oud. Hilton keerde naar zijn tehuis in Pleasant Grove terug, terwijl Oud. Argyle naar zijn tehuis in Spanish Fork zal wederkeeren.

Wij wenschen hun een voorspoedige reis.

Overgeplaatst

Oud. Lorenzo De Haan en Oud. Jacob Jensen, die in Amsterdam werkten, zijn naar Utrecht overgeplaatst. Oud. Cornelis Barton is van Utrecht naar Arnhem vertrokken, terwijl Oud. W. Koldewijn van Utrecht naar Rotterdam ging. Oud. Martin de Waal, wiens laatste standplaats Arnhem was, werkt thans als gemeentepresident te Schiedam.

Doopdienst

Tijdens een te Rotterdam gehouden doopdienst werden door Oud. G. B. Swapp de volgende personen gedoopt: Johannes Grandjean, Margaretha Grandjean - geb. Slootweg, Margaretha Johanna Grandjean, Adrianus Johannes Grandjean, allen van Delft; Oud. G. G. Nebeker doopte Flosiena M. Visser van Overmaas en Martinus Overduyn Jr. van Leiden.

Ingezegend

Op 11 September j.l. werd door broeder R. Schippers te Delft ingezegend Geertruida Maria Grandjean en door broeder J. M. P. J. Versteegen Cornelia Johanna Grandjean.

45-jarig Huwelijksfeest

Op 4 October a.s. zullen G. A. Tellekamp-Booland en A. Tellekamp-Booland, geb. Haller, den dag herdenken, waarop ze voor 45 jaar in het huwelijk traden.

Wij wenschen het echtpaar nog vele gelukkige jaren, waarin ze gezondheid mogen genieten en met

elkander de vreugde des levens deelen. Het adres van het bruidspaar is: van Linschotenstr. 9, Amsterdam.

Verhaal- en Gedichtwedstrijd

Hierdoor willen wij onze lezers nogmaals attent maken op de aankondiging van genoemden wedstrijd, te vinden in *De Ster* van 15 September.

Inzendingen worden vóór 1 December a.s. ingewacht aan het adres: Laan van Poot 292, Den Haag.

Amsterdamsche conferentie

De eerste najaarsconferentie werd te Amsterdam gehouden op 17 en 18 September j.l. Op den Zaterdagavond werd aanschouwelijk onderrecht gegeven in het voorbereiden en behandelen eener les, terwijl door de hoofdbesturen der hulporganisaties aan de bestuursleden der gemeenten de noodige instructies voor het komende seizoen werden gegeven. Hierna gaf de Amsterdamsche O.O.V. een ontspanningsprogramma.

De Zondagmorgendienst was in den geest van een Zondagsschool- en Jeugdwerkconferentie, waaraan kinderen van beide organisaties alsmede volwassenen deelnamen.

In de middag- en avondbijeenkomst hoorde men van de in het Amsterdamsche district werkzame zendelingen, plaatselijke ambtenaren alsmede enkele hoofdbestuurleden, terwijl een toespraak van Pres. F. J. Murdock een waardig slot dezer conferentie was.

De vergaderingen werden opgeleusterd door zang van het Amsterdamsche koor alsmede een zangsolo van Zr. C. T. Murdock.

Rotterdamsche conferentie

De najaarsconferentie van het Rotterdamsche district zal worden gehouden op Zaterdag en Zondag, 15 en 16 October a.s.

De eerste bijeenkomst zal aangevangen op Zaterdagavond om 7 uur, terwijl de Zondagbijeenkomsten zijn om 10.30 uur v.m., 3 en 7 uur n.m.

NAAR NEW YORK

AFVAART VAN
HAMBURG - LE HAVRE - SOUTHAMPTON

De bekende Favorieten:

WASHINGTON

(A) 5 OCTOBER

MANHATTAN

(A) 19 OCTOBER

De Populaire „Presidenten“:

HARDING

(A) 12 OCTOBER

ROOSEVELT

(A) 26 OCTOBER

(A) Één dag later van Le Havre - 2 dagen later van Southampton

SLECHTS ÉÉN KLAS BEDIENING

Iederen Vrijdag, Londen direct naar New York.

Om den anderen Vrijdag van Liverpool via Belfast naar Boston en N.Y.

UNITED STATES LINES KANTOREN:

ROTTERDAM:
Atlantic-Huis,
Westplein

PARIJS:
10 R.Auber

LONDEN:
7 Haymarket,
38 Leaden hall str.

HAMBURG:
Ferdinandstr. 68